

Werk

Titel: Cuortas e devotas Oratiunetas 1797

Ort: Erlangen

Jahr: 1916

PURL: https://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?345572629_0036|log27

Kontakt/Contact

[Digizeitschriften e.V.](#)
SUB Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 1
37073 Göttingen

✉ info@digizeitschriften.de

CUORTAS E DEVOTAS ORATIUNETAS.

Cuortas, e devotas **ORATIUNETAS** cun in bel möd, ò direttiun per far üna Confessiun, e Chiamüngia perfetta. Scò èr per taiclar cun devotiun la **S. MESSA**. Verti del Tudaischg in il pled ladin della Vall de Müftair.
 5 Per üs, e nüz della chriftiauna Juventüm della terra da Müftair. Cun Licentia dels Superieurs. Stampa in Brigantz, tras Giosepp Brentano, l'onn 1797.

[p. 3]

ORATIUNETAS

a minchia Chriftiaun nüziaivlas a dovrar.

10

Benedittiun.

della dumau, cur'ün leva sü.

In Num dal Bap, e dal Filg, e dal Spiert fonch. Amen. In Num da meis Segner cruchifichià Jefun Christ lev'jau fü, il qual m'ha spendrà cun feis pretiüs faunch. Quel ma vöglià custodir da tot il màl dell'orma, & del corp; èr im concedar quai, chi ma po promover, e confermar in 15 & del corp; èr im concedar quai, chi ma po promover, e confermar in tot il bain della salut eterna. Amen.

O Bap celestia! tot puffont Dio! jau s'rend da cor laud, & honor, chia vo m'hauat quista nott, & in tot temp passà confervà in voffa protet- [p. 4]tium, e taunt gratiüsamaing parchürà. Jau s'rou tras vofs'infinita 20 misericordia, chia vo ma vögliat cu'l di' dad oz concedar ampliamaing della vaira cretta, meldramaint della vita, purità della conscientia, & algrezia da voffa prefchenza tras Jefun Christ nos Segner, il qual cun vo, & il fonch Spiert sia fur totas chiasas loda, benedi', & honorà in eternità. Amen.

Sün quai ura duas Ave Marias in honor della purissima Vergina 25 Maria, accio ella tras quell di' ora t'vöglià parchürar, tras sia potaint'intercessiun t'affister, e defender da tot il mal corporal e spiritual; & metta pro quists peds:

Perquai ò Advocata noffa! inclina! vofs misericordiaivels ögls fur no, e davo quist exili moffai a no Jefum, quel benedi' frütt da vofs veinter. 30 O misericordiaivla, ò pietusa, ò dutscha Vergina Maria. Amen.

O Anguel da Dio! il qual vo eschat meis parchüradar tras pietà divina, [p. 5] in quist di'illuminai, parchürarai, retschai, e guvernai la mia perfuna, la quala eis a vo recomandada. Amen. Bap nos ed Ave Maria.

Buna intentiun.

35 O fonchiffna Trinitá, ün fulet Dio, jau s'offrech fü tots meis impiffamaints, peds, e fats units cu'ls merits, e passium da Jesu Christ, & tots ils sonchs a voffa plü gronda laud, & honor; & alla gloria da tots ils fonchs Elets, particularmaing della immacolata Mama Vergina Maria,

per ingratiamaint da totas voffas gratias, & beneficis; per survegnir la gracia divina, & per cognosher, & complir voffa fonchifsma voluntà; in lotisfattiun da meis pechiats, & in converfiun dels pechiaders; finalmaing in cuffort, & ajüd dellas povras ormas del purgiatöri. In quifta fin m'in-corporefeh jau, & s'offrech sü a vo meis Dio! totas las sonchias Meffas, 5 devotiuns, & bunas ovras, las qualas in quift di'gniraun fattas in tota la Christiaunità del [p. 6] las qualas totas jau giavüsh'da participar. Amen.

Benedittiun della faira avaunt dormir.

Jau s'rend'infinitas gratias, ò Bap celestia! tras Jefun Christ vos fulet Filg, meis Segner, chia vo m'hauat ushea gratiusamaing parchürà 10 quift di'ora. Jau rou, chia vo im vögliat pardunar meis pechiads, dels quals jau m'inricel dal fond da meis cor, per havair tras ques offais vo suprem bain; però cun ferm Proponimaint, da meldrar mia vita, & mediante voffa gratia, da mai plü s'offender. Alla fin s'rou jau, chia vo im vögliat medem ushea er quifta nott parchürar, il qual jau recomond'mia orma in 15 vofs mauns, & tot quai, chia vofsa divina Majestà m'ha cinchià; vofs fonch Anguel fia cun mai, accid il mal spiert nun haja forza fur da mai, amen.

Sün quai di duas Ave Marias, sco chi stà fura, & l'oratiun del Anguel cu [p. 7] stodi cun ün Bap nofs, & Ave Maria & le Credenza.

Cur'ün vol cumainzar a far qualch'Ovra.

20

Segner, Bap celestia! im concedai voffa divina gratia, accio tot quai, chia jau sun per far, ceda iu vofsa pü gronda honur, & da nofs Segner Jefun Christ, cun bun principi, & buna fin, amen.

Cura chi tucca las huras.

O Dio! jau s'rou, chia vo dedat als vifs vofsa gratia, als moribuns 25 üna beada mort, allas ormas del purgiatori la gloria celestia, & mai pover pechiader la gratia da viver, & morir beatamaing tras Jefun Christ nofs Segner, amen.

Oratiun avaunt mangiar.

Bap celestia, benedesha a no tots la spaisa, & baivronda, chia no 30 retscha [p. 8] vain da tia divina buntà; data'ns la gratia, & spaisaintamaint la prò, sün quai no poffan gialdair in voffa pü gronda laud, & noffa falüd, faimper units cun vos'amur tras Jefun Christ, amen. Bap nofs, ave Maria.

Ingratiamaint davo il mangiar.

Bap celestia! no s'ingraziain, chia vo spaisaintauat no indengs, & 35 ins fauat participaivels paternamaing da voffas gratias, & ins allegruat faimper cun vofs beneficis. Laud, & honur fia a vo Dio in Ciël, pash als Christiauns in terra, gratia als benefattùrs, bun poffamaint als morts,

& davo quista vita mortala a tots la gloria celestia, amen. Bap nofs, Ave Maria.

Oratiun del Venerdì, cura ven funà il xëng del Agonia da Christ.

Cur'ils Judeòs haun crucifichia Jesu, fun gnüdas fattas schürdüms, & fott la noavla hura braiva Jesus nofs Segner cun àta gush: meis Dio, [p. 9] meis Dio, perchia m'auat bandunà; & cu'l cheau inclinà ha'l dar sü leis spiert. Quatras ò meis Segner Jefu Christ s'aduraini, & lodaini; fiong tras vofsa fonchia crush, tras vofsa pittra paffiun, & innocainta mort hauat liberà il mond.

10

Oratiun.

O Segner Jefu Christ! — tras la pittreza da vofsa souchia paffiun, la quala vo hauat indürà per nofs'amur stulla fonchia Cruch, specialamang in l'hura, cura vofsa fonchifsn'orma spartiva da vofs fonchifsen corp; s'rou jau, chia vögliat havair misericordia vers mia povra orma; principalmang 15 cur' la spirta da meis corp; acciò vofsa paffiun nun fia perfa in regard da mai, & aters pechiaders, amen.

O Jefu! a vo viv'jau, — ò Jefu! a vo mor'jau, — ò Jefu! vofs fun jau viv, & mort.

Oratiun della scola.

20 Gui naun, ò sonch Spiert! impli ils cors da vofs fidels, & invüda in ès [p. 10] il fò da vofs'amur, il qual vo hauat raspà las gliangas da tots ils pövels in uniuon della vaira cretta.

Oratiun.

O Segner puffont Dio! giüda gratiusamaing, chia pro no fia, & 25 albiergia vofs Spiert divin, il qual ins illuminesha, & moffa tota vairda; el ins parchüra, & confirmesha in tots nofs defars, & tralashamaints nel temp dellas consolatiuns, & er dellas contrarietas, tras Jefun Christ nofs Segner, amen.

Cura dumaun, a mexdi', e' la faira fa funa l'Ave Maria.

30 L'Angel del Segner portet a Maria il salüd, & ella concepit del Spiert fonch. Ave Maria.

Guarda! jau fun la fervainta del Segner, a mai devainta fovainter teis plet. Ave Maria.

Ed il pled eis fatt chiarn, & ha habità in no. Ave Maria.

35

[p. 11]

La Salve Regina.

Salüdada fiat vo Regina, Mama della misericordia, dutcheza della vita, & noffa spranza fiat salüdada. Pro vo clomain no misèrgiùs filgs da Eva; pro vo suspiraini (endone) [cridond], & larmond in quista vall da larnas. Eja damaia Advocata noffa vogliai vofs misericordiaivels ögl vers no, &

davo quista misergia ans moffai Jefum, quel benedi' früt da vofs vainter,
ò gratiufa, ò pietüfa, ò dutfcha Vergina Maria.

V. Roai per no fonchia Mama da Dio.

R. Sün quai no vegnan participaivels dellas promiffiuns da Christ.

Oratiun.

5

Omnipotaint, eternal Dio! il qual vo bauat il corp, & l'orma della
fonchia Vergina, & Mama Maria perdert per üna degna habitatiun da vofs
filg tras virtù del fonch Spiert, dat, chia no, ils quals ins allegrain pro
fia [p. 12] recordensha, vegnan tras sia pietüfa intercessiun deliberats dals
s'appromonds mals, & dela mort eternala. Tras il medem Jefun Christ 10
nofs Segner, amen.

Las Litanias Louretanas

Segner, s'lashaignir pechia da no!

Christ, s'lachai gnir pechia da no!

Segner, s'lachai gnir pechia da no!

15

Christ, ins daldai!

Christ, ins exaudi

Dio Bap del Cièl, s'lachai gnir pechia da no,

Dio Filg spendrader del mond, s'lachai gnir pechia da no.

Dio fonch Spiert, s'lachai gnir pechia da no.

20

Sonchia Trinità, ün fulet Dio, s'lachai gnir pechia da no.

Sonchia Maria,

Sonchia Mama da Dio,

Sonchia Vergina dellas Verginas,

Mama da Christ,

25

Mama della divina gratia,

Mama püriffima,

Mama chiaftiffima,

[p. 13] Mama mai debolizada,

Mama immaculata,

Mama amavila,

Mama admiravila,

Mama del Creader,

Mama del Salvader,

Vergina prudaintiffina,

35

Vergina veneranda,

Vergina laudaivla,

Vergina puffonta,

Vergina gratiufa,

Roai per no.

30

- Vergina fidela,
 Spèel della jùftia,
 Zezla della sapienza,
 Caufa da nofs'algrezia,
 5 Vafchè fpiritual,
 Vafchè honoraivel,
 Pretius vafchè della devotiun,
 Rõfa fpirituala,
 Tuer da David,
 10 Tuer d'avorio,
 Chiafa d'àr,
 Archia della Lia,
 Porta del Cièl,
 Steila della Dumaun,
 15 Saltit dels amalats,
 [p. 14] Recuors dels pechiaders,
 Confoladra dels contriftats,
 Ajùd dels C(c)hriftiauns,
 Regina dels Anguels,
 20 Regina dels Patriarchs,
 Regina dels Prophets,
 Regina dels Apoftels,
 Regina dels Martirs,
 Regina dels Confeffurs,
 25 Regina dellas Verginas,
 Regina da tots ils Sonchs,
 Regina del fonchiffen Rofari,
 Regina nofs'Advocata,
 Regina fenza macla concepüda.
 30 O Agnè de Dio, il qual vo pigliauat davent ils pechiats del mond,
 fchaniai a no, ò Segner.
 O Agnè da Dio, il qual vo pigliauat davent ils pechiats del mond,
 ins exaudi', ò Segner.
 O Agnè de Dio, il qual vo pigliauat davent ils pechiats del mond,
 35 s'lafchai gnir pachia da no, ò Senger.
 [p. 15] V. Roai per no, ò fonchia Mama da Dio.
 R. Acciò no, devaintan denga dellas promiffiuns da Chrif.

Roai per no.

Oratiun.

No s'roain, ò Segner! vo vögliat schvüdar aint ins nos cors voffa
 40 gratia; accio no, ils quals no havain tras la ambachada del Anguel cognofchü

l'incharnatiun da Christ vofs Filg, tras sia passiu, & crush poffan gnir mainats alla gloriusa resütaunza. Tras il medem Christ nofs Segner, amen.

V. Roai per no, ò fonch Giosepp.

R. Accio no devaintan dengs dellas promiffiuns da Christ.

Oratiun.

5

No s'roain, ò Segner! chia tras ils merits del spüs da vossa fonchissima Mama ans vegna jüda, accio, quai noffa poffibilità nun po gurbir, ans vegna tras sia intercessiun tschinchia. Il [p. 16] qual tuo vivauat, & reschauat cun Dio Bap in unità del fonch Spiert, Dio del'eternità, amen.

Cuorta Direttiun, per far üna Confessiun, & Chiamungia 10
perfetta, formada tras Dumondas & respostas.

D. Chia basönga, per far una perfetta Confessiun?

R. Cinchg pünchs sün neccffaris.

D. Quels sun ques?

R. 1. Examinar accurat sia conscientia, & retournar bain in memoria ils 15 comifs pechiats. 2. Far sur quels üna cordiala rücclenfcha. 3. Formar ün ferm proponiamaint, da scivar tals pechiats. 4. Palantar ils pechiats, specialmaing tots mortals al Confessur tenor las species, nu[p. 17]mer, & circumstanzas. 5. Davò fatta la confessiun, & ritshavüda l'absolutiun, complir la penteuza data fü del Confessur. 20

D. Co s'deffi examinar la conscientia?

R. I s'fio s'meter in schnuoglias in sia chià, o in Baselia, & roar il fonch Spiert cun devotiun per la gliüm della gratia, a cognoscher feis pechiats: ad havair dolor sur da quels, & per l'avegnir ad ils tralashar.

D. Co fto il Christiaun s'preparar, a far quai? 25

R. El fto urar ushea:

Oratiun avaunt l'examen della Conscientia pe'la Confessiun, & er pe'l examen della saira.

O chiaritativeliffen Bap eternal! jau s'rend' infints ingrattiamaints, per tots beneficis contribuits taunt alla humanità da Christ, co a sia chiariffna 30 Mama Maria, & fonch Giosepp feis [p. 18] Sustaintader, taunt a tots ils Sonchs, co a may pover pechiader, & a tot il mond. O benedita sia vofs'omnipotentia, la quala m'creà! — O arfaintisn'amur da vofs divin Filg, la quala m'fpendrà! — O benedita sia vofs'infinita Providenza, la quala m'hoz, e faimper conservà! — Per cordial ingrattiamaint s'fetsch'jau quist' 35 offerta; jau s'offerelch sü totas fonchias ovras, & lauds dels Jüsts in terra, tots ingrattiamaints, & lauds dels Beads cun l'arfaint'amur, & adotariun dels Anguels, & Archaungels, Cherubins, & Seraphins; — alla fin s'offresch'

er sü ils infnits merits da Jesu, meis Salvader. Ah! — in amur da
 quell s'roua dal fond da mais cor, — o Bap — o gliüm dal mond, chia
 vo s'degnat, pro totas gratias fingià ritschavüdas, er da eoncedar a may
 indegna creatüra la gliüm da vofs divin Spiert; accio meis intellet vegn'illu-
 5 mina, a cognoscher meis pechiats comifs cun impiffamaints, pleds, & ovras,
 & er cun tralafchamaints da bleras bunas o [p. 19] vras; movantai er meis
 tebi cor, accio jau poss'havoir üna cordiala dolor sur meis pechiats: ils
 confessar hum'lmaing, & in avegnir meldrar mia pechiaminufa vita. O
 t'approsma! — Ah t'approsma pro may, o Spiert divin! — illuminescha
 10 meis intellet, — conferma mia memoria, — e mulschina — ah mulschina
 meis dür cor sco'ls cors da David, & Magdalena! — amen.

D. Chia s'deffi far davo il röv fatt al fonch Spiert?

R. I s'defs examinar diligaintamaing la Confcientia sur il mal fat, & baint
 interlafch del remp dell'ultima confessiun naun, cun impiffamaints, gia-
 15 vüschamaints, pleds, & ouvras fattas cunter Dio, cunter il Proffen, &
 fai s'vets; cunter ils dësch Comandamaints da Dio, & cinch della Ba-
 felgia, e cun ils cinch sentimaints; er s'defs'ir tras ils pechiats mortals,
 & tras ils nov pechiats èlters.

D. Cur il Christiaun s'ha examinà in tala guisa, chia seguà lura?

20 [p. 20] R. Lura seguà la secunda, & terza part della pentenzia; cidè, el
 stò far üna vaira rücclesha sur leis pechiats, & ün ferm proponimaint,
 da melgdrar sia vita.

D. Co sto'l far üna vaira rücclesha, e proponiamaint?

R. El stò s'metter in schnuoglias avaunt ün Crucifich, ó in bafelgia cu'ls
 25 mauns infemel, & öls schbalats; & defs s'impaiser stün fia nüglieza, &
 sü'la Majestà divina, la q(n)[u]ala el ha offais tras leis pechiats; el s'defs
 s'vets dumondar: chi fun jau? — Ah! — ün pover verm della terra,
 ün Schiav da mias malas inclinaiuns: — Chi eis Dio? E'l eis ün
 som-atifsen-infinitamai-velifsem Bain; — & jau m'ha presummà, d'am
 30 metter scunter el, & il offender. Davo tals impiffamaints segua la
 rücclesha.

[p. 21]

Rücclesha.

Jau m'incresh del fond da meis cor — da tots meis pechiats, brichia
 per caussa, chia jau nha ques merità ün chialtig temporal quà in quist, ò
 35 in l'ater mond aint il purgiatöri, oder zont ün chialtig eternal aint illas
 terriblas flammes del uffiern, ushebain chia quist motiv im defs finja cauffar
 cordiala dolor per spüra tema vers il jüstiffen judish: — mo na, jau nha
 grondiffna dolor, e dischplashair sur meis comifs pechiats solamaing, fiønd
 jau nha tras ques offais, & disgustà a vo meis chiariffen, — & amaiveliffen

Dio, — a vo atiffen-infinet Bain, il qual vo eischat deng da tot'amur. O meis dutschiffen Jesu! — o fideliffen-divin Spus da mia orma! — ah! — s'havels jau mai offais! — mo da qua inavaunt im propon jau Bain fermiffnamaing, mediante vossa gratia, da me'lgdrar vita, e da nun s'offender plü.

[p. 22] D. Chia eifi quà da observar?

5

R. Quai: — chia, sha ün fofs in stadi da pechià mortal, gnifs in priel della mort, e nun podefs havair ün Confessur, chia ün tal possa gnir falv, sh'al fa üna cordiala rüclensha perfetta, la quala deriva naun da spür'amur vers Dio in fai svelts atiffen-infinet Bain, cun volunta da confessar, cur'el podefs.

10

D. Chia segua davo fatta la rüclensha, e proponiamaint?

R. La Confessiun. Per far quella deffa'l modestamaing ir aint il Confessional, s'legnar, e roar del Sacerdot la Benedittiun, dshond: jau rou sia Reverentia pe'la fonchia benedittiun, acciò jau possa confessar meis pechiats interamaing. — Lura deffa'l dir: da mia ultima Confessiun 15 naun fatta in tala Festa, o Domengia; o avaunt taunt Emnas, o Mais im dun jau in cuolpa, e confels d'havair offais meis bunta [p. 23] davel Dio cu'ls sequains pechiats. — Quà di naun teis fallamaints cler-cuort-hümel, & interamaing tenor las species, numer (dels pechiats mortals) e circumstaunzas; senza t'fehüfar, o palaintar atras perfunas; senza 20 schminuir, o zoppaintar via ün o l'ater pechia per tuorpiensha, accio tü nun comettash ün sacrilègi, & t'fetschas deng del fö eternal.

D. Chia ha il penitaint d'obfervar davo dits ora leis pechiats?

R. El defls dir: da quifts, & tots aters meis pechiats confessats & invlidats, cognoshüts, & nun cognoshüts nel temp da mia vita commifs, nha jau 25 grondisna dolor in meis cor brichia taunt per tema del Chiaftig, fiend jau nha offais meis jüstiffen Judish, meis buntadaiveliffen Benefattur, co per spüra-cordial'amur, fiend jau nha disgustà quella infinita Buntà, quel in fai svelts [p. 24] perfettiffen Bain. — Jau m'propou mediante la gratia divina, da melgdrar mia vita. Jau rou sia Reverentia per 30 una saludaivla pentenzia, e lonch'abfolutiun fur meis pechiats.

D. Sün quai chia sto'l far?

R. El stò cun attentiuun tòr a cor tot quai, chia'l Confessur l'admoniesha cufeglia, comonda, reprehenda, scomonda, mossa, & obligiaia; el sto responder sinceremaing sün totas dumondas. Alla fin balögna d'effe 35 attent sülla Pentenzia chia'l Confessur da fü, e la complir promptamaing. Perchia quel, chi tralasha per spüra negligensha üna leva pentenzia, commetta ün pechia venial; e quel chi tralasha üna greva pentenzià per daschütliä, fa pechia mortal.

D. Alla fin co h'al da s'reportar?

R. Davo retschavüda l'abfolutiun, e fatt il segnavel della S. Crush, part'al del Confessur & avaunt, co [p. 25] complir la dada sü pentenzia, po'l dir, sed segua.

5 O Dio! jau tuorn pro vo cun cordiala dolur fur meis pechiats per arfaint'amur vers vo. — Concedai, o Segner! chia quista mia confessiun tras ils merits da Maria, & tots ils Sonchs s'fia accettaivla; e quai, chi maunc'alla mia pentenzia, vöglia vofs'infinita misericordia supplir in melgdramaint da mia vita. Per supplimaint del S. Sacramaint s'offresch'jau sü l'a
10 may miffa sü pentenzia in uniun dels merits da Jefun Christ, in fotisfattiun de meis pechiats. Accettai, o Dio! quista libera offerta da mia reconciliatiun, e dovrai vers may pover pechiader la misericordia.

Qua deffash satisfar la dada sü pentenzia.

D. Stò damaja la miffa sü pentenzia dalunga gnir ditta?

15 [p. 26] R. Id eis bun a dir avaunt la chiamüngia, però brichia da necessità, fiond bleras giadas per bain del pechiader vegnan datas sü penitentias da plüs dits, o Mais.

Segua il Möd da Chiamüngiar mifs avaunt tras Dumondas e Respostas.

20 D. Chia s'deffi far davò complida la pentenzia tras fias c'inch parts?

R. Il Christiaun s'dels devotamaing preparar, a retschaiver degnamaing la fonchia Chiamüngia.

D. Chia basögnia per retschaiver degnamaing il S. Sacramaint del Alter?

25 R. I basögnia üna buna preparatiun; la quala eis da duas forts. La prüma necessaria, e l'atra nüziaivla, per gurbir plü gronda gratia.

[p. 27] D. In chia confista la necessaria?

R. 1. Chia'l Christiaun fia da meza nott naun jejtün da spaisa, e baibonda, piglioud ora sch'inchün fols grevamaing amalà.

30 2. Chia'l Christiaun fia liber, e neth da pechiats mortals, dels quals el s'fto avaunt nethiar tras il S. Sacramaint della pentenzia, observond accurat ils 5 pünchs finja in feis lö declarats.

Sto'l craiar fermamaing, chia sott las species del paun fia Jesu Christ, Dio & Hom vaira-e realmaing cun Corp & orma preshaint, sovainter la duttrina della cretta catholica.

35 Una tala preparatiun stò havair minchiün, chi nun vol s'pechiaintar cunter il Corp & Saunch da Jesu Christ, e retschaiver il S. Sacramaint per fia damnatiun.

D. In chia confista la nüziaivla preparatiun?

- R. La nüziaivla, numnada er pre[p. 28]shainta preparatiun, confista in ün cordial giavüsh, da retschaivar il S. Sacramaint, & indivers arts da virtüts?
- D. Chia atts puon gnir exercitats?
- R. Taunter aters il seguaints. 1. Una buna intentiun. 2. Una viva cretta. 5
3. Una ferma sprauza. 4. Un'ardaint'amur. 5. Una vaira rücclesha.
6. Un cordial giavüsh pro Jesu. 7. Un humel ròv a tots ils Sonchs.
- D. Co po'l Christiaun far tals atts?
- R. Qua sequa üna cuorta instruttiun.

La bun'intentiun.

10

Jau offresh sü mia chiamügia, alla quala jau m'approsm'oz, alla divina Majestà, in recognoshensha della inchiarnatiun da Christ, in honur della sonchisna passiu da Jesu; er in honur della Regina del Ciël Maria, — da sonch Giosepp, e particulars Patruns, specialmaing da meis [p. 29] Num, e da quist di', e da tots ils Sonchs. Jau offresh sü mia chiamügia 15 per ingraziamaint da tots beneficis taunt generals, co particulars, in concordia dels Prinzas catholics, in extirpatiun dellas herefiàs, in ajüd dellas povras ormas, del purgiatöri. Accettai, o buntadaivel Dio; vofs divin Filg cun tots feis merits, fudors, e pretius saunch per un'offerta da reconciliatiun, la qula jau s'fetsch cun figlial cor, amen. 20

Att della Cretta.

Jau craig', e cognosh, o buntadaiveliffen Jesu! chia sott las species del paun fiat vo quel medem filg da Dio, il qual il Bap ha generà dall'eternità naun; vo eshat cu'l Bap, e sonch Spiert, adingual Dio, il qual vo per noffa salüt s'hauat degnà da devaintar hom, da gnir concepü, e nefchar 25 ora dell'immaculata Vergina Maria; vo hauat indürà, vo eshat mort, sepuli', resüftà dels morts, it a Ciël, [p. 30] e sezauat della dretta vart del Bap; vo eshat il Judish dels vifs, e dels morts, il qual paja il bain, e chiaftigia il mal. Tot quei craig'jau, fiont vo l'infinita Sapiensha, e vairda hauat palaintà, e commondauat da craiar tras mez della Baselgia catholica. O 30 meis amaiveliffen Jesu! im confermai in quista cretta, aint in quala jau vö viver, e morir, amen.

Att della Sprauza.

O meis pietufiffen Jesu! im para, chia jau dalda vofs'amaivilfisma gush sclingiond in mias urèglias ora del S. Sacramaint: s'fatt tots naun 35 prò, ils quals fun chiargiats da fadias, & jau s'vö cuffortar. Perquai tot consolà, e plain da cordiala dutscheza m'approsm'jau pro vo cu'l Publichian, sco'l filg per's cun ferma sprauza da gnir tutt sü in gratia, e gnir spaisianta cu'l pretiüs paun dels Anguels. Permettai, o buntadaivelifsem Jesu! chia

quifta Spaifa, vofs fonchiffen corp eeda in perdun da meis pechiats, e [p. 31] faltid da mia orma. Conferma'm, o Jefu! — jau mett' tota mia confidensha, e sprauza in vo. Amen.

Att dell' Amur.

5 O amuraiveliffen Jefu! Sco jau craig, in vofs'infinita Sapienza, e vardà; sco jau sper' in vofs'omnipotainta Buntà, e misericordia; ushea am'jau er vofsa gratiosiffma Buntà, fiont vo s'auat interamaing tfeinchia a may, inguotaintà sùla crush; & oz s'fporshauat miravliufa-e charitativlamaing aint in la fonchiffma Tschaina. Er jau ma furdun interamaing a vo per
10 fpür' amur. Accettai damaia, ò amaiveliffen Jefu! meis frai cor, & accendai quel cu'l fò da voffa divin'amur. S'aprosmai Jefu, o amur da meis cor! — o vita da mia orma. Amen.

Att della rücclesha, & humiltà.

O Dio! jau sà, chia vo nun rebütat in cor humel, e contrit. Ah!
15 — offa cognosh jau meis gronds pe [p. 32]chiats, e sceleratezas, cun qualas, jau s'uha taunt sovent, e grevamaing offais! — Shi-jau m'inrüccl' del font da meis cor; — o s'havels jau mai offais! — Chiafai o dutfeh Jefu! chiafai ora da meis cor las mac'las da meis grevs pechiats cun vofs pretius Saunch, il qual jau offa fun per retfchaivar cun vofs fonchiffen corp aint il S. Sacra-
20 maint. Lavai gio l'impurità da meis cor, e stüdaintai la concupiscenza da meis cor vers la roba, e delets da quift mond. Amen.

Giavüsh pro Jefu.

O Jefu! vo amur da meis cor! vo, il qual vo hauat tot vofs delet d'effe cul's filgs della gliot, concedai, chia er jau fainta tal dalet ad effe
25 cun vo. — O Jefu! meis cor fupüra in tota humiltà davo vo: — tot meis giavüsh eis a s'podair gieldair. O Jefu! vo dufch cuffort da meis cor! — S'approfmai, — ah! s'approfmai meis Jesu! — mia povr'orma eis debla, [p. 33] — meis cor eis tebi. — Ah! Jefu! s'approfmai, — dat fermez'a mia orma, e cuffortai, jau s'rou, cuffortai meis cor. Amen.

30

Röv als Sonchs.

O vo habitauns del Ciël! o vo fpierts angelics! invidai aint, e compognai pro may vofs Rai. O vo da Dio elets dad'amblen duoi fex! disponai meis cor, fatt ora da quel ün deng albiesgh pe'l Rai cun vofs merits, e virtüs. O vo meis particulars Patruns N. N. e primariamaing von Maria,
35 immacolata Regina del Ciël, la quala vo eshat stata degna d'albergiar il Rai dels Rais, o gurbi'm, chia meis cor poffa tras vofs merits devaintar üna netha habitatiun da quel. — O fonch Giofepp; il qual vo hauat perdert a quift Rai, o Jefu ün albieregh aint il prefepan da Betlehem, disponai

meis cor, e fatt ora d'el ün delicat lett, accio quist Rai, nos Segner poffa l'aint poffar cun delet; — [p. 34] gurbii Per may quell'arfaint amur, chia vo hauat senti', il portond süu voffa bratsha, & il squitschond süu vofs cor cun shmasüravla dutscheza. — s'approsmi o Segner! e nun tardarai, meis cor eis perdert: — s'approsmi mia dutscheza: — gni o Jefu! — vo falüd 5 dà mia orma, — vo vita da mia vita, — vo meis Dio, e tot. — Gni o meis chiariffen Jefu! — fiat meis — Jefu, — & im fat beat. Amen.

D. Chia stò gnir fatt davo quists atts?

R. 1. I s'fio s'approfmar al Alter cul's ölgs sbaffats, cul's mauns infemmel, cun in- & exteriura reverentia & humilta in tals affets fundà. 10

2. S'deffi dir fott gush trais jadas battond il cor, quists plets cu'l Sacerdot: Sguèr jau nun fun deng (deгна) chia vo vegnat aint fott meis tett; mo dit solamaing ün pled, e farà salva la mia orma.

3. S'piglia il lanzöl modestamaing in maun, il tegnond fott il betsh, [p. 35] s'riva la bucca, e s'mettà la gliauga süls lefs. 15

D. Chia s'deffi far davó la chiamüngia?

R. I s'defs restar in Baselgia al main ün quart d'hura iu shnuoglias, & ingratiar Dio cu'ls sequaints atts.

Att d'Aduratiun davo la Chiamüngia.

O meis amaivelissen Jefu! il qual jau nha ofs'aint in meis cor, jau 20 s'aduresh cun gronda humiltá fco meis Dio, Segner, e spendrader. Jau s'aduresh, fco s'aduran ils Beats, e tots ils Chors dels Anguels in Cièl.

Att della Cretta.

Jau craig'fermamaing, dad avair ofsa in meis cor retschaivü meis dutschiffem Jefu, meis divin Salvader cu'l'orma, & cu'l corp, cun chiarn, 25 e faunch, cu'la divinatá, & humanitá fco'l feza della vart dretta da Dio Bap in Cièl.

[p. 36]

Att della Sprauenza.

O misericordiaiveliffem Jefu! fioud vo s'hauat taunt sbafsà, & humilià, s'degnond a gnir aint in meis cor malneth, nha jau fermiffna sprauenza, 30 da survegnir tras vofs'infinita misericordia cun quista chiamüngia tot quai, chia jau nha taunt corporalmaing, co spiritualmaing da basöng.

Att d'Amür.

O suprem, & infinit Bain! fiont chia vo eshat deng dad ün'infinit'amur, s'am' jau da tot meis cor, da tota mia ormà, — cun tota mia maint, e 35 cun totas mias forzas sur totas chiasas. O s'podefs jau amar, fco vo amauat a may. — Mo guardai o dutschiffen Jefu! jau fun perdert plü bott da perder tot, plü bott d'indürar tot il mal, co d'abandonar vofs'amur.

Ingratiamaint.

O liberaliffem Dio! jau s'rend'milla cordials ingratiamaints pe'ls imunera[p. 37]bels, e shmafuraivels beneficis survegnits, e spcialmaing pe'la infinita gratia, dad effer gnü fatt deng, a retschaivar il vair corp, 5 e faunch da Jefu Christ, del Rai dels Rais; quist'eis üna gratia, chi surpaffa totas atras. — O meis Dio, clom'jau cu'l Prophet David Pfalm. 115. chia defs jau render al Segner per tot quai, chia'l im ha dat?

Offerta da fai svefs.

Jau cognosh, e confels, chia jau nun fa fufficiant ad ingratiar a Dio 10 per quist infinit benefici; perquai s'ofresh'jau sü tots ingratiamaints, ils quals tots ils Sonchs cun tots ils Anguels in paravis s'faun saimperma, s'lodont, o vo grond Dio, per tota l'eternità. Specialmaing s'offresh sü quel ingratiamaint, il qual s'rendeva vofsa chiara Mama Maria, cur'ella 15 vofs aigens ingratiamaints, chia vo reudevot in[p. 38]terra a vofs Bap celestial, e la Ss. humanità renda & renderà in Ciël per tot'eternità. E devard mia offresh jau sü tot may svefs a vo, ó dutschiffem Segner, cioè meis senns per saimper. O meis amaiveliffem Dio! vo eshat meis, e jau fun vofs, — fat, chia no duoi fian ün. Amen.

20

Att de Röv.

O buntadaiveliffem Jefu! d'ingionter naun veng a may quista gratia, chia vo s'hauat degnà, da gnir pro may? O jau sà bain la causa! — accio vo implesha mia orma cun gratias celestias, e la prò plü, co'la 25 Chia d'Obededom. O chia grond'algrezia eis quista! Chia jüsta rashun nha jau ofsa, a mettar prò er meis hümel rüv, chia vo, cura vofsa reala presentia cessa da may, chiarvo m'lashat in mia orma vofsa fonchia gratia, tras la quala jau vegna cuffortà, a servir a vo fulet, a s'amar del font da meis cor, [p. 39] salvár vofs S. commandamaints, a complir saimpermá vofsa fonchia voluntà, e finalmaing er tras üna buna mort survegnir la gloria 30 celestia.

NB. Qua s'roa per specialas gratias taunt per fai svefs, co per aters, taunt chiasas temporalas, co spirtualas; impró cun quista differentia: in regard dellas chiasas temporalas s'ftò mettar prò, sha eis la volunta da Dio, e sha quellas fun per salüd da nos'orma. Primariamang t'recorda, 35 a roar cun contrit cor pellas ormas del purgiatöri.

Intentiun per gurbir las Indulgentias.

Davo fats ils furdits, & aters atts, s'ftò dir cun gronda devotiun fett Bap nos, e fett Ave Marias, e la credentia, ils quals fton gnir offrts sü. 1. per dalzatiun della Bafelgia catholica. 2. per ampliamaint della S. Cretta

catholica. 3. per la pash, e concordia dels Prinzas, e Potaints Christiauns.
4. Sovainter l'intentiun dels Papas, ils quals haun concedü las indulgentias.

[p. 40] NB. Sh'id eis üna Indulgentia pellas ormas del Purgiatöri s'fò denominar üna cert'orma, e brichia per totas in General.

Thefaur spiritual dell'Orma,

5

cioè

Belifsems atts da virtüts; da praticiar davo la S. chiamügia, & er
mincha di'avaunt il Ss. Sacramaint del Alter.

Adoratiun.

O sonchifsna Trinita! jau s'adur'hümlifsnamaing. Jau adur' Dio Bap, 10
Dio Filg, e Dio Spiert fonch; Trino in perfunas, in natüra, & Effentia
ün fulet Dio.

Humiltà.

O infinita Majestà! jau povra creatüra pechiadra cognosh, e coufefs
a [p. 41] vaunt vo, chia jau sia puolvra, cendra, anzi üna spüra nüglieza. 15

Cretta.

Jau craig' fermamaing tot quai, chia vo, o eterna Varda! hauat palan
tà, e comandauat da craiar tras la fonchia catholica Baselgia; jau fun faimper
perdert a spodar meis faunch, & perder milli vitas per defaifa da quista
S. cretta catholica, la quala fuleta eis la vaira, chi maina a salvameint. 20

Spraunza.

O Dio da totas gratias, — vo mia vita — mia fuleta sprauza! —
sün vo fond'jau tota mia confidënsha, e spet da vo tots corporals, e spiri-
uals mezs, per gurbir l'eterna salut da mia orma; — shi, shi tot quai sper'jau
da vosfa gratiufa-paterna maun, tras ils infinits merits da vosf amaiveliffem 25
Filg Jefu Christ.

Sneamaint da fai svefs.

A vo, o fideliffem, & Omnipo [p. 42] taint Dio reuunz'jau, e furdun
plenamaing oz e faimpermà mia orma, e corp; totas mias forzas, memoria,
intellet & voluntà cun tots meis in- & exteriurs sentimaints. 30

Figliala tema da Dio.

Jau proteft, o amuraiveliffem Dio! — o jüstiffen Bap! chia jau,
quaunt chi dependa da mai, in nongüna maniera confaintirà nel temp da
mia vita in ün fatt, tras il qual vosfa divina Majestà podefs gnir er
levifsnamaing offaifa. 53

Servitiavel proponiamaint.

O Dio, e Segner de tots ques, chi retfchan! jau im propon ferma-
maing in tot temp da mia vita da dovrar totas mias spiritualas, e corporalas

forzas, per fervir a vo tenor obligatiun, e primariamaing a promover voſs' honur, e debita gloria.

Reſignatiun in la vögliä da Dio.

O chiarifsen Bap celeſtial! jau ſun prompt, da far in totas chiaſas 5 voſſa [p. 43] divina voluntà; quai chi plash' a vo, des devaintar; jau accètt', e pilg' ſü cun patiaint, e reſignà cor totas contrarietas, e tribulatiuns, cruchs, traveglias, e patimaints, ils quals im vegneraun da voſſa paterna maun.

Deſideri d'ampliar la gloria da Dio.

10 O amaivelifsem Segner! ja vö da cor gient dovrar totas mias forzas tot meis favair, e podair, — tot quai, chia jau poſſed', mia vita ſvella vö jau ſurdai, per ampliar voſs honur. Tots Chriſtians s'fervan, cognoshan, honuran, aman, e s'lodan in vita, e tota l'eternità.

Allegrezia in Jefu.

15 O Jefu! vo etern Rai della gloria, jau m'allegr' da cormaing fur voſſa eterna — infinita gloriá, e grondeza; jau m'glorieſch del fond da meis cor ſur l'honor, laud e pretsch, chi s'veng dat dals Anguels, dals Sonchs, e da tots ils Elets da Dio in Cièl, & in terra.

[p. 44] *Ingratiamaint.*

20 O mifericordiaiveliffem-liberaliffem Dio! jau s'rend milli ingratiamaaints per tots innumerabels, e ſhmaſüravels beneficis taunt a may, co a tot il mond ufché gratiuſamaing conferits; e vo conferivat amo da di' in di' tras voſſa divina providentia taunt abundamaing.

Amur vers Dio.

25 O ſuprem, infinit Bain! jau s'am' cun tot meis cor, cun tota mia orma, e cun totas mias forzas. — O s'podeſ ja amar cun quell'amur, cun quala ils Anguels, ils Sonchs, tots ils Elets, e tots ils jüſts in Terra, s'aman. Cul' arſaint'amur da tots ques unieſh, e compong'jau er mia fraida, & imperfett'amur.

30 *Amur vers il Proffen.*

Buntadaiveliffem Dio! jau am' meis profsen per ſpür amur vers vo ſco may ſves; vo auat ufchea comonda; e quai baſta. Jau perdun er da cor gient a tots quels, chi m'haun iu qualchia guifa offais.

[p. 45] *Offerta.*

35 O omnipotaint Dio! jau s'offreſh ſü oſſa totas mias fatſchendas, e tralashamaaints; meis impiffamaaints, pleds & ovras, las qualas jau nha fatt, e ſun per far nel temp da mia vita; & accio quellas s'fian taunt pü accettaivlas, & a may taunt pü meritaivlas, giavüſh jau d'ellas nethiar da

lur defetts cu'l pretiufissem faunch da meis Salvader Jefun Christ. Jau uniesh'er mais dittas ovras cu'la pittra Paffiun, e mort da meis crucifichià Salvader, cu'ls shmasüravels merits da fia divina Mama, la Vergina Maria, e tots Elets da Dio.

Dolur dels pechiats.

5

Meis Dio, & tot, — vo suprem & infinit Bain, vo eshat deng d'infini't'amur, & honour; jau m'inrúccel'dal fond da meis cor tots meis comifs pechiats: jau odiesh e shmaledesh ques sco ün suprem mal; perquai port', et faint' jau sura d'és un plü grond shgrish, co sura tots aters mals. Jau [p. 46] s'rou humelmaig, o Dio! perduna'm! — jau fetsh ün ferm proponia-10 maint, mediante vofsa divina gratia, da mai plü offender vo atisen Bain.

Satisfatiun.

O rigorus e jüft Jewish! — per üna plaschaivla pentenzia, e satisfatiun da meis pechiats, s'offresch'jau sü l'inocainta mort da vofs chiarissem Filg Jefu Christ, cun totas mias crushs, tribulatiuns, paffiuns, e cun tot 15 il Bain, chia jau potera cun vofsa divina gratia far.

Compaffiun vers las Ormas del purgiatöri.

O Jefu! — vo infinit Thefar del Ciël, e della terra; jau giavüsh' oz da gudognar totas possiblas indulgentias, las qualas jau s'offresch sü in ajüd e deliberatiun da quist, o l'atra orma del purgiatöri. O misericordiai-20 veliffem Jesu! accettai mias oratiuns, e bunas ovras dad oz sco ün'a vo plaschaivla offerta, e cuffortai las povras: anguoshiadas ormas. O chia[p. 47]ras ormas! da qua inavaunt vö jau minchia di' m'impaisar sü vo; — perchia sco chi s'mafüra ora, vegna mafürà aint. —

- D. Co s'fto ün reportar nel di' della Chiamüngia? 25
- R. 1. Sto'l quel di visitar diligaintamaing las Baselgias, far cordialas oratiuns, e meditar il infinit thefar retschaivü.
2. In chiafa deffa'l leger, o duldire a leger ün qualchia cudesch spirital.
3. Deffa'l far ovras da misericordia.
4. Er renovar bain sovent feis buns proponiamaints, e dalzar feis cor, 30 feis impiffamains vers Dio.
5. Finalmaing deffa'l feis sentimaints, ciö ils ölgs, oreglias, glaunga, mauns, e pès tegnar in buna regle, e s'parchürrar, chia'l nun croda ains ils pechiats.